

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه‌ی علمی - پژوهشی فضای جغرافیایی

سال چهاردهم، شماره‌ی ۴۵
بهار ۱۳۹۳، صفحات ۲۱۷-۱۹۷

علیرضا سلطانی^۱

مدل‌سازی برآورد تقاضای سفر با اتوبوس‌های سریع‌السير (BRT) شهر تبریز در محیط ArcGIS

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۲/۰۱/۳۱

تاریخ دریافت مقاله: ۹۱/۰۵/۱۴

چکیده

پیش‌بینی تقاضای سفر به عنوان یکی از مهم‌ترین مولفه‌های برنامه‌ریزی حمل‌ونقل محسوب می‌شود. در مدل‌سازی سنتی سیستم جامع حمل‌ونقل که در آن تقاضای سفر از سایر انواع مدل‌های مشابه مجزا می‌شود، ارتباط متقابل واقعی بین مراحل مختلف مورد توجه قرار نمی‌گیرد؛ اما در تجزیه و تحلیل‌های نوین همه موارد لحاظ می‌شود. این مقاله با ارائه رویکرد کاربردی، به پیش‌بینی تقاضای سفر بر اساس مدل‌سازی دسترسی در محیط سیستم اطلاعات جغرافیایی در تبریز و با استفاده از مدل دسترسی نمایی منفی و لجستیک می‌پردازد. در این رویکرد اصول و داده‌های مورد نیاز مدل‌های دسترسی مورد تشریح قرار گرفته و بر اساس مدل مناسب داده‌ها در سیستم اطلاعات جغرافیایی تجزیه و تحلیل می‌شوند. روش تحقیق این مقاله کتابخانه‌ای و میدانی بوده که بر اساس نوع تحقیق به جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز از سازمان فناوری اطلاعات و سایر سازمان‌های وابسته به شهرداری تبریز اقدام گردیده است. بر اساس نتایج حاصل از تحقیق، سیستم BRT علی‌رغم مزیت‌های مربوط به خود در تبریز محدودیت‌های زیادی هم از نظر اجرا و هم از نظر تامین خواسته شهروندان روبرو بوده است.

کلیدواژه‌ها: سیستم اطلاعات جغرافیایی، تقاضای سفر، ایستگاه‌های BRT.